

jetne predmete, a najrajši les in papir. Njihove stavbe so večkrat po 8 m visoke in so podobne stolpičastim katedralam. Zidovi so debeli 80 cm in kljubujejo vsem neprilikam. Pogostokrat si jih izbere celo človek v stan. Termit-ska stavba zgleda kakor grič, ki ima 4 nadstropja. Ob straneh zidov na zno-

traj se vijejo hodniki. Stavba sega tudi do 8 m globoko.

Bivališče kraljice je opremljeno z vratami ter okni. Je nekaka dvorana, v kateri se neprestano zadržuje nekaj tisoč žuželk, ki odnašajo jajčeca, prinašajo hrano in vojaki čuvajo mater pred vsako nevarnostjo.

tudi ne more najti nadomestka veri. Zato pa je klic po srčni vzgoji v svojem bistvu klic po verski vzgoji. Spričo vedno bolj množičnih se žrtv fantovske lahkomišelnosti in posurovelosti bi bilo potrebno in primerno, da se čim prej vzpostavijo vsa prosvetna društva z mladinskimi odseki vred. Dobrobit mladine in domovine to zahteva.

*

Treznostni tabor v Rimskih toplicah dne

16. julija 1933. Dne 15. julija zažiganje kresov in umetnega ognja na Velikem Kozju. Dne 16. julija ob 7.15 prihod železničarske godbe iz Zidanega mosta in ob 8. uri sv. maša v Marija Lurd, pridiguje profesor Lojze Pavlič. Ob 10. uri sprejem došlih gostov iz Zagreba, nato sv. maša in hrvatska pridiga v Marija Lurd. Ob pol 12. uri tabor ob Savinji. Od pol 3. do pol 4. ure tekma kolesarjev v tekanju od šmarjetskega mosta preko Uhljovega do Savinje. Zmagovalec dobe po 100 Din, prvi zmagovalec pa celo obleko. Od pol 4. do 6. ure tombola. Glavni dobitki: pohištvo, krava, kolo, drva, kuhinjska oprava, živež, moka, sladkor, kava itd. 900 dobikov v ceni 10.000 Din. Tablice po 2 Din.

Sv. Marjeta na Dravskem polju. V nedeljo dne 16. julija se vrši v naši vasi običajno žegnanje, ki bi se sicer vršilo dne 23. julija, pa je preloženo na to nedeljo. Ob tej priliki priredijo domači fantje in dekleta zanimivo vaško komedijo »Trije vaški svetniki«. Prireditelji se priporočajo pri širšem občinstvu, da se ob priliki žegnanja tudi njihove prireditve gotovo udeležijo. Igra se vrši popoldne po večernicah na prostem pri g. Josipu Finžgarju. Vabljeni vsi!

Šmartno na Pohorju. V nedeljo dne 16. t. m., nas obiščejo cerkveni mladinski pevci iz Brežic ob priliki izleta v Slov. Bistrico in na Pohorje. Pevci, 50 po številu, se pripeljejo v soboto popoldne v Slov. Bistrico, kjer priredijo ob 8. uri zvečer v dvorani okrajne posojilnice svoj koncert »Štirje letni časi v slovenski pesmi«, ki ga bodo v nedeljo po sv. maši, katera bo ob 8. uri, ponovili tudi v Šmartnem in sicer na vrtu gospe Korenove, oziroma v slučaju slabega vremena v šoli. Pevci bodo ob tej priliki tudi peli pri sv. maši. Zato prav

DRUŠTVENE VESTI

Klic po prosvetni organizaciji.

Po časopisih se vedno česče pojavljajo pritožbe o širjajoči se posurovelosti mladine. Razmotriva se vprašanje, kako priti temu za narod in njegovo bodočnost jako usodnemu pojavu v okom. Neki list, ki stoji idejno v svobodomiselno-naprednjaškem taboru, je kar predložil najradikalnejše sredstvo: obsedno staje za dotični kraj in okraj ter vislice za podivjance.

Tako sredstvo bi sicer vsaj za nekaj časa vplivalo ustrahovalno, ne bi pa vplivalo vzgojevalno. In uprav iz pomankanja vzgoje ali pa iz slabe vzgoje izvira posurovelost med mladino z vsemi žalostnimi posledicami, ki so: sovraštvo med fanti raznih krajev in tudi istega kraja, razdori in prepiri, pijančevanje in razuzdanosti, napadi in pretepi, uboji in umori. Kdor hoče odstraniti zlo in njegove posledice, mora poseči do vzroka zla ter do njegove korenine, ki je v tej stvari slaba vzgoja.

V dobi, v kateri prevladuje smisel za šport in razne tekme, se kaj rado pozablja srce. Ako se glavna važnost polaga na odgojo telesa, njegove moči in lepote, se s tem zanemarija to, kar je v človeku važnejše in čemur bi se moralo dati prvenstvo, in to je duša in njene glavne sposobnosti: razum in volja.

Za razum in pouk se skrbi tudi na podeželju s šolami, tečaji in strokovnimi predavanji. Vzgoji volje in srca pa se ne posveča potrebna skrb. Nevzgojno vpliva na kmetsko mladino tudi dejstvo, da se kmetsko delo zadnji čas promatra z vidika nekakega športa ter se prireajo tekme koscev in žanjic. Nevzgojnost povečuje še ta okolnost, da se takšne tekme s prezirom božjih ter cerkvenih zapovedi prireajo po nedeljah in praznikih ter da so združene s plesom in sličnimi zabavami.

Gre torej predvsem za vzgojo srca. Spričo vedno bolj se množičnih žrtv fantovske lahkomišelnosti je zapisalo »Jutro« v številki z dne 5. julija to-le: »Bilo bi res nujno potrebno, da bi prosvetna društva vplivala na fante vzgojno vse bolj, kakor doslej. Ni važno le strokovno kmetijsko vzgojno delo, temveč tudi dviganje srčne omike vsakega posameznika, ker bomo le na tak način mogli odstraniti take žalostne primere, ki uničujejo mlada, nadebudna življenja.«

K temu prispominjamo naslednje: Ni je srčne vzgoje brez vere, njenih nauk in sredstev, ki jih nudi mladini. Za vzgojo volje še ni nobeden našel ter

Vsem cenj. naročnikom!

katerim je pošla naročnina, smo danes priložili položnice ter prosimo, da po istih kmalu poravnajo naročnino, ker drugače smo primorani jim ustaviti list. — »Slovenski gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din, za četrť leta 9 Din. — Uprava.

dala Medena, da ga je zgrozilo. Z ubitim, poteg-njenim glasom je rekel:

»Da — jaz sem — malopriden — Jeras — je — malopriden — pa tudi ti — starka — tudi ti si — malopridna.«

Trdo mu je odgovorila:

»Vem, tudi jaz sem malopridna! Vsak človek, ki hlepi po maščevanju, je malopriden. Ni treba, da bi mi pravil to kak duhovnik, tudi kdo drugi ne, to si rečem sama. Postala sem malopridna, ker sem morala hlepeti po maščevanju. Ne morem drugače. Jutri te naznamim. Ljudje pripovedujejo, da si vlil vislice, ko ste nekoč na Andrejev večer vlivali svinec. To je imelo svoj pomen. Na vislice sicer ne boš prišel, toda za dolga dolga leta v ječo. In sedaj pojdem!«

Tedaj se je zasmeljal. Zasmeljal se je bolno za njo, da je obstala.

»Greš« — se je smejal — »ali si prišla po slovo? Danes sem najbrž poslednji večer tu v svoji hiši, v svoji sobi? Potem naj grem v ječo? Toda poslušaj me šel Bogat bom — zelo bogat, mnogo denarja ti bom dal, če me pustiš živeti

v miru. Kakšno korist pa imaš, če me zapro? Nobene! Če pa dobiš denar, se lahko ozdraviš in ne bo ti treba več bedni in bolni ležati v postelji. Lahko ti dam mnogo denarja. Colnarjev studenec bom namreč kupil, in ta studenec je zlata jama. Denarnih ljudi sem našel v mestu, ki bodo vse oskrbeli. Zidali bomo veliko zdravilišče z zdraviliškim domom, stebrišča do studenca, sportna igrišča, gledališče in mnogo lepih stanovanjskih hiš za goste, ki jih bo prihajalo na tisoče. In tako lepo hišo sezidam tudi tebi, svoji stari, zvesti prijateljici, ki me je nosila na rokah, ko sem bil še majhen. Tako bo, da! Neizmerno bogat bom. Obogatel bom po studencu, po tem dragem, dobrem, čudodelnem studencu.«

Ali je zblaznel? Starka ga je ostro zavrnila:

»Neumnosti govoriš. Studenec je vendar Colnarjev. Dopoldne so bili štirje gospodje tu, ki so si ga ogledali. Ti bodo dali denar, da zraste tukaj zdravilišče. Colnarjevim bodo dali denar, ne tebi. Ti nikoli ne dobiš studenca v svoje roke!«

Bedasto se ji je zakrohotal.

»Saj to ni res! Šale briješ! Nocoj sem prejel

ner v službo pri »Cunard-liniji« in je prevzel 10 let pozneje poveljstvo »Mauretani-je«. Kot kapitan te ladje je rešil v čolnu v Atlantskem Oceanu kapitana Pinkhama in en del zapuščene ladje »West Point«. Ob torpediranju »Lusitanije« se je vedel kot pravi junak. Po zadetju torpeda ob trup ladje je vztrajal Turner na poveljniškem mostu, odkoder je poveljeval, dokler se parnik ni potopil. Slučajno se je rešil, ker je plaval cele tri ure.

Skrivnostna bolezen.

V selu Villanders pri Klausen na južnem Tirolskem se je pojavila neka skrivnostna bole-

vpljudno vabimo vse bližnje in daljne, da se v nedeljo v obilnem številu odzovejo našemu vabilu in posetijo to mladinsko prireditev, da se tako oddolžimo mladim pevcem za obisk in lepoto slovenske pesmi, ki jo nam bodo mlada grla pokazala.

Rogatec-Gora Oljka. Cerkveni pevski zbor iz Rogatca priredi v nedeljo dne 16. julija izlet na Goro Oljko, kjer bo ob 10. uri sv. maša za izletnike.

Št. Andraž pri Velenju. Ves svet se deli v dva bregova; na enem bregu je svet zagonetnih, nepoznatih in beraških ljudi, na drugem bregu pa svet vseh ostalih ljudi, ljudi, ki imajo denar in ki vladajo in ravnaajo v življenju. Med tema dvema si nasprotnima bregovima teče reka, globoka ter deroča, preko katere vodi ozek most, da ljudje s tega brega morejo za trenutek na onega; pa samo za trenutek, ker vsakemu se mudi nazaj na svojo stran. Vse medsebojne odnose teh dveh svetov nam bo pokazala drama iz življenja beračev »Dva bregova«, ki jo priredi Katoliško prosvetno društvo v nedeljo dne 23. julija ob 3. uri popoldne v Društvenem domu. Ker je ta igra za podeželski oder nekaj povsem novega, vabimo vse domačine in sosede, da pridejo pogledat to predstavo. Vstopnina znaša: sedeži 5 Din, stojišča 3 Din, za šolarje 1 Din. Torej na svidenje! — Odbor.

Braslovče. Po daljšem odmoru se je v nedeljo dne 2. julija popoldne zopet igralo v našem Društvenem domu. Marijina družba je priredila pod vodstvom gđe. Terezije Šketa igro in deklamacije s častitkami g. župniku za god. — Za nedeljo dne 16. julija pripravlja pevsko društvo narodno igro »Voda«.

Bizeljko. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo slavi letos 40letnico obstoja. Kljub težki krizi je delavnemu načelniku društva, g. Ivanu Smrkeju, uspelo, postaviti nov lep gasilski dom, ki bo v nedeljo dne 16. t. m. slovesno blagoslovljen. Za 40letni jubilej lep dokaz delavnosti društva. Udeležiti se te proslave cela posavska gasilna župa. Iskreno vabljene sosedne farte!

Širite „Sl. Gospodarja!“

zen, ki je zahtevala že več smrtnih žrtv. Od najnovejše bolezni napadeni dobi visoko vročino in umrje v 4 do 8 urah. Zdravnikom je morilka uganka. Ob last je okuženi kraj popolnoma zaprla. V cerkev in šolo ne sme nikdo in vaščani ne smejo občeovati s sosednimi kraji.

Sklepanje zakonov na državni kredit.

Letos 20. avgusta stopi v Nemčiji v veljavo zakon, po katerem bosta prejela ženin in nevesta od države posojilo 1000 mark, da si nabavita najpotrebnejše za skupno življenje. Po premoženjskih razmerah novega para se dovoli posojilo brezob-

pismo, naj kupim Colnarjevo posestvo s studencem vred. Počakaj še malo, nikar še ne hodi; zapri zopet vrata, da naju kdo ne sliši! Saj to ne more biti res, kajti potem bi bilo vse, kar sem storil, storjeno zastonj. Kaj ne, nobenih gospodov ni bilo pri Colnarjevih, ki bi prišli tja radi studenca? Kaj ne, da ne? Le malo prestrašiti si me hotela.»

»Gospodje so bili tu! Zdravilišče bodo zidali oni tamle, ne ti.«

»Neumnost je to, bedasto je! Tedaj — tedaj bi bilo — vse zastonj. Ti si burkasta, predeš mi jih — strah vlivaš ljudem — venomer frfotaš okrog studenca kakor netopir — ti, kje pa si?«

Ni je bilo več. Prišla je dekla in prinesla brzojavko. Meden jo je gledal nezavestno.

Igral se je z brzojavko.

»Papirček, zložen papirček! Kaj le je v njem?«

Igral se je in mrmral pred se.

»Naznanila me bo? — Ječa? — Studenec? — Štirje gospodje so bili tam? Vse to je neumnost.

Dr. Janko Pihlar

specialist za notranje bolezni

Maribor, Prešernova ulica 2

ordinira redno vsak delavnik od 8. do 12. in od 2. do 4. ure.

Ob nedeljah in praznikih ne ordinira.

Otroško romanje

v svetišča Slomškove mladosti.

Otroci, mladinojubi, starši, vzgojitelji, kvilsku srca! Vzgojitelji! Ne pozabimo, srečna bodočnost naše domovine je v taboru dobrih otrok!

Mladinojubi! Ne pozabimo, otroci bodo dobri, dokler bodo s svojimi starši složni v spoštovanju in ljubezni do verskih svetinj slovenskega ljudstva.

Starši! Učite otroke z besedo in z zgledom ljubiti Kristusa in njegovo Cerkev!

Otroci! Slomškov zgled vam kaže pot, po kateri boste vi, ki ste zdaj lep cvet, postali kdaj tudi dober sad v blagor in ponos jugoslovanske domovine.

Otroci, mladinojubi, vzgojitelji, poromajmo na tisto lepo Slomškovo pot!

Naše skupno romanje bo 17. julija t. l. Od vsepovsod priroma s prvimi jutranjimi vlaki do Grobelna ob južni železnici, kjer bo sprejem in odhod okrog 8. ure v lepa svetišča Slomškove mladosti.

Pri Materi dobrega Sveta na Završu izvršimo Marijino prošlavo.

Pri Sv. Ožoltu na Slomu bomo vprizorili Povišanje sv. križa.

Pri Sv. Martinu na Ponikvi in pod starodavnim šolskim orehom bomo počastili Slomškov spomin.

Otroški romarji, veliki in mali, za vaš duhovni užitek bo torej obilno poskrbljeno; le za telo naj si vsak sam vzame primeren griljaj s seboj.

Otroci in mladinojubi, priromajte v številnih skupinah! To bo dan, ko bo na Slomu in na Ponikvi v našem mlademu rodu oživele Slomškova mladost.

Sv. Križ na Slatini; na praznik svč Cirila in Metoda, 5. julija 1933. — Odbor.

Mučenice ženskega gibanja.

Silvija Pankhurst je predavala pred kratkem v Parizu o razvoju angleškega ženskega gibanja. Kar je pripovedovala francoskim sestram, je izvleček iz njenih življenjskih spominov, ki vsebujejo opis bojev takozvanih sufragetk (bojevnice za izenačenje ženskega spola z moškim glede pravic in dolžnosti) na Angleškem.

Silvija je trdila: »Ni mogoče razumeti gibanja sufragetk, ako kdo ne pozna položaja Angležinje koncem minulega stoletja. Tedaj je imel Anglež pravico, da je lahko pretepel svojo ženo s kot človeški palec debelo palico. Omožene Angležinje niso smele pri sodnji tožiti radi prizadetih krivic in ne prosto razpolagati z denarjem, katerega so si same prislužile. Kar se pa tiče dednih pravic, ženske niti v poštev niso prišle.

V ožigled takemu čisto brezpravnemu položaju smo skušale zanimati moža in žene za zadevo stiskanih žensk. Prirejale smo zborovanja. In da bi bila bolj privlačna, smo nudile poslušalkam čaj s pecivom in za zabavo povabljenih so skrbeli znameniti umetniki.

Naše predloge za ublažitev ženskemu spolu sovražnih zakonov je spodnja zbornica odklonila in poslanci so šli preko teh na dnevni red. Morale smo se odločiti za najostrejši nastop.

Maja 1905 smo priredile pred vrati parlamenta demonstracije, katere je policija enostavno razpodela. Oktobra istega leta je govoril na večjem zborovanju izven Londona tedajni zunanji minister Edvard Grey. Ob tej priliki so zaprli dve ženski: Ano Kenny, delavko, in mojo sestro Kristino. Radi motenja miru so obsodili vsako na 7 dni zapore, a vendar je bila od tedaj zmaga na naši strani. Od taiste ure naprej se je začelo zanimati za naš boj časopisje.

Leta 1906 so vlaknili mene pod ključ in sem se vicala v zaporih v Holloway

Na stotisoče gosi je. Ta ženska pa je največja. In nje nihče ne mara za Martinovo. Prestara in preremežna. Kar nič sočna!»

Zasmejal se je glasno, skoraj blaženo.

Bil je na robu blaznosti.

Končno je le odprl brzojavko.

»Izvedeli smo, da se mogočna denarna družba pogaja za objekt s posestniki samimi, zato odstopamo od načrta.«

To ga je privedlo nazaj v resnično življenje. Torej je bilo res, kar mu je bila povedala starka?

Studenec je bil zanj izgubljen?

In vse je bilo storjeno zastonj?

Debelo uro je sedel Meden za mizo, ne da bi se gnil. Nato je poiskal papir, pero in uradni pečat. Ure in ure je pisal, počasi slikal črke na papir...

Drugo jutro so našli Medena obešenega.